

նակն է ուրեմն ըմբռնելու մեր մտքին, որովհետև հոգիին տկարութիւնը, որ մեր աղքատիկ ոչնչութեան հետ միացած, ծնունդ տուած է այս վիճակին:

Մարդ մ'երբ իր պակասութիւնները կը հանչնայ, բնականապէս զանոնք ուղղելու կը ջանայ:

ՅՈՒՂ. Յ. ԱԼԱՆ

ՅՈՒՌԱՐԱՆԻ Ի ԵՆԵ

Հէր սէնէ կիպի, պու սէնէ տախի Ս. Յակոբ խայրաթխանէսի Հոգաբարձութիւնու, Ս. Զատիկ միւսնսթպէթիյէ միլլէթիյի ֆուքարասընա պիրէր միգտար էրզազ թէվզիի զըմընտա, էրպապը համիյէթէ միւրաճաթա գարար վերմիլ օլու, իշպու էմրի խայրը տէրիւնէ տէ իթմիլ օլան զէվաթ՝ գւլ գւլ կէզէրէք իեանէ ճէմիէն պաշլամըլար տըր:

Յուգարաեը սէվիսթիւնէ՝ տին ու մէզէպ վէ ինսանիէթին պաշլընա վէ-գաթիֆինտէն օլմասըլա, էրպապը սախալէթին, հիշ տէյիլ իսէ, շու մուպարէք կիւնլէրտէ, պիր ազ տա ֆուգարաեը տիւնլէրտէք, վէ հալլէրինէ աճը-հարաք, էլտէն կէլէն մուպէնէթի տիրիլ իթմէվէրինի թէմէնի իտէրիլ:

ԽԱՐԻՃԻԵ

ԽԵՐԲԻ ՍԻԼԱՋ

Բարիստէն եազըլտըղընա կէօրէ, հէր թարաֆտան սուլսթըվէրանէ խապէրլէր ալընմադտա տըր: Եվրօ-բա ճէմաթլարը վէ հիւքիւմէթլէրի սուլհա մէյիւլ տըրլար: Ալմանիա, իլէ իթալիա, վէ Բուսիա իլէ Ալթիւրիա վէ Ֆրանսա արասընտաքի միւսնսթպաթըն սուրէթի հասէնէտէ պուլունտուղու մէմուլէն կէօրիւլիւեօր: Իմտի թէրըի սիւրհ, եախօտ մէվ-ճուտ ասաքիլին թէնգիլի չալեալարը պու կիւնլէրտէ եէնիտէն տէվէրան իթմէվէ պաշլամըլ տըր: Հալպու քի, պէյն էլտիւնլէրիլիաթ հուսուլինտէ-քի միւրիւլաթ մէյտանտա օլտուգ ճա, խուսուլը մէգըիւր խէեալաթ ատտ օլունապիլի: Ֆրանսատա պուսնա ինանըլմաեօր: Զաթէնիլուսիանըն թէր-քի սիւրհ իթմէվէնէ կի մուհադգադ տըր: Պու պապտէ Ֆրանսըղլար՝ պէլ-քի Բուսիա իլէ միւթթէթիլ տիր-լէր: Բուսիանըն պիւտճէնէ պու կիւն-քի հալլի չալեալը հայրէթ տիր: մէգ-քիւր պիւտճէտէ մուվաղէնէ հասըլ օլտուգ տան պաշլա, 400 միլեօն ֆը-րանկ տան գիւտաթէ հասըլաթ օլտու-ղու տա՝ Բէթթէսպուրկտան ալընան խապէրլէրտէն անլալըլ տըր: Պու իսէ, քիւլիւնէթիլ չէյ տիր: Ֆրանսա հիւքիւմէթլէն կէլինէ, օ տա, տի-կէր պազը հիւքիւմէթլէր կիպի, հիշ օլմազսա մուվաղէնէլի պիր պիւտճէ թադտիլինէ չալըլտըր: Պու սէ-նէ Ֆրանսա պիւտճէսիւնէ, մուվէ-նէթիլ միւթթէպալիլ չիթէթլէրինին 35,000 նէֆէր ամէլէսինէ մախսուս օլմադ իւզըն 1,500,000 ֆր: կէլիլի-լէնէք տիր: Պու մուամէլէ՝ ամէլէ թէլգաի տէրլինէ մուգատտէմէ ատտ իտիլիեօր:

Բուսիանըն թէրըի սիւրհ էֆըեարը-նտա օլմատըղընա տէլիլ օլմադ իւզըն, Բէթթէսպուրկտան Բօլիլիլէ Գօրէս: բօնտէն զադէթ աընա եազըլան պիր մէքթուպտա, պազը էնէնպի զադէ-

թալարընըն թէրըի սիւրհ ումուլի հադընտա պէեան իթաիլէրի էֆ-քեարը նիքպիւնէնէ Բուսիա մէ-հաթիլինտէ հէմէֆքեար պուլուն-նուլմադը, վէ վազաա էվրօ-բա սուլհը՝ հիւքիւմէթլէրին վէ ճէմաթլարըն մէյիւլաթ միւսա-լէմէթքեարանէսիլլէ թէմէին իտիւ-միլ օլու, հիշ պիր էվրօբա հիւ-քիւմէթլինին հարպը արզուլէմէտիկի, լաքին քեաֆթէյի տէվէթլէրին՝ պիր-պիրինի պիթարաֆ պիր հալտէ պու-լունտուրմադ իլին, գ ուվ վէլ ասքէ-րիւնլէրինի իքմալէ մէգպուր պու-լունտուղու, վէ Բուսիա հիւքիւ-մէթիլ, իշպու հալին թէպտիլինէ հիշ պիր իմքեան կէօրմէմէքտէ օլտու-ղունտան, կիւնա Բէթթէսպուրկ գա-պիւնլթօսուլէն, ումուլի պիր թէր-քի սիւրհ թէքիլիլ իթմէք նիւնէթիլ-տէ օլտուղունա տաիր գուհուր ի-տէն հալմաթիլին քիլիլին պիլ էսաա օլտուղու իշար գըլընըլ տըր:

ՖՐԱՆՍԱ ՐԵԻՍԻ ԶԻԻՄՀՈՒՐՈՒ

Ֆրանսա Րէիսի ճիւղուրունըն թէպտիլի զէմանընա հէնուլ ալթը ալ-վար իլէն, Բարիստէ էմրի ինթիլապ մէսէլէսի՝ էֆքեարը իշալ իթմէք-տէ տիր: Նապէտէլէրին քիւլէր օլա-ճաղը մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, բօլի-թիլա մէհաֆիլինտէ, պաշլընա չիւ-տիլի Րէիսի իմիւնտէն պահս իտիւ-մէքտէ տիր: Տիլէր իսիւլէր բէք տէ ճիտտի սուրէթտէ նազարը իթիպա-րա ալընմաեօր:

ՐՈՒՍԻԱ

Բուսիա վէլիի ահտը՝ Հէս կրան-տու գաօընըն զըզգարընտալը բըն-սէս Ալիս իլէ նիլանլանըլ տըր: Վէ-լիի ահտ 26 վէ բընսէս 22 եալըն-տա տըրլար:

Զարըն Գըրըմա իտէնէկի սէյիա-հաթ իլին թէտարիլաթ կէօրիւ-լիւեօր: Մօսկուտան Գըրըմա գա-տար թէքմիլ տէմիր եօլու խաթթը իւզէրինտէ 30,000 քիլիլիք պիր օր-տու պուլունաճադ տըր:

ԵՆԵՆԱ

Ապրիլին Տիւնի չըգան ճուլաա կիւնիւ Եուսնիլաթանըն բէք չօգ ճի-հէթլէրինտէ չիտտէթիլ զէլգէլէլը վուզուա կէլմիլ տիր: Աթինտա տիւգ տը Մարթլըն իգամէթ կեահըն-տա տիւգիւն իքի չօնուղունտէ եաթ-մադ տա օլտուղլարը թալմանըն տի-վարը երզըլմըլ իսէ տէ, քիմսէնէ գարար օլմամըլ, վէ պազը էվլէր միւնհէտմի օլուպ, պիր խալիսի տէ սադաթլանըլ, ֆադաթ նուֆու-ճա թէլէֆաթ զուհուրա կէլմիլ տիր: Թէպտէ 50 գատար խանէ քեա-միլէն երզըլմըլ, վէ տիլէրլէրի տէ ազ չօգ խաաարտիտէ օլմուլ տուր: Վէֆիւթաթ վէ մէնուհարըն միգ-տարը մալիւմ տէյիլ տիր: Աթա-լանթտա 200 վէֆիւթաթ վէ բէք չօգ մէնուհար զուհուրա կէլմիլ տիր: Եալ-սիտէ բէք չօգ էվլէր, վէ Վէնէտիկ-լիլէրտէն գալմա պիր գալէ երզըլ-մըլ վէ 5 քիլիլ եարալանըլ տըր: Բաթրաա, Նաուրիլ, Լամիա, Գօրէնթ

վէ էթիւնտէ քիւլիլ խաաարաթ վու-գու օլուլմուլ իսէ տէ, էն զիւտաէ միւթէգարըն օլան թէպ վէ Ա թալանթ չէհիլլէրի տիր: Մէզքիլ ի-քի մահէլլէ տէրհալ էրզադ, գալ-ֆալար վէ աթըպպա կէօնտէրիլմիլ, հաթթա գրալ՝ բազար ազ չալը տա-խիլէ նազըրըլա Աթալանթա կիլթ-միլ տիր: Զուլաա իրթէսիտէն պէ-րի սաթէմաթ տուլմուլ, վէ էհալի-նին հէնէնաճըն տա պիր տէրհէ թէսկինէ պաշլամըլ տըր:

ՍԱՐԻԱՅԻԵ

1854 վէ 1871 խաթիգարալը ֆաիգ-լէրինին թէնգիլի թէքիլի հադընտա Բօլիլալիլ իլէ ինքալ մուխալէրէ իլին Մալիէ նէգարէթինէ միւսաաթէ պուլ-րուլմուլ տուր:

Բարիս չէհիլ խաթիգարալը՝ 85 տէֆա գիւտաթ իմգալանըլ տըր: Ֆրանսանըն 1878 խաթիգարալըն գօնվէրսիւնու 100 տէ 93 օլմադ իւզըն գարարկիր օլմուլ տուր:

Ալմանիա իմքեարթօրունըն պիր էմր-նալէսիլլէԱլմանիատա երազտէ 3 եախօտ 3 պէ. ֆաիլ իլէ 168,372,694 մարգըք պիր խաթիգարալըն թէտալիլէ չըգարը-մասընա գարար վէրիլիլ տիր:

ՏԱԽԻԼԻԵ

Թէքէ միւթէսարըրըլը՝ Եօգ-կատ միւթէսարըրըլը օապըք Ահ-մէտ Եէվլի էֆ. Եէ. Եանիա վիլա-եթիլնտէ Օլունիա գալմադալըլը՝ Հաճին գալմադալը սապըք իմաթիլ պէյէ. Գաթթաթիլ վիլաեթիլնտէ էրէյիլ գալմադալըլը՝ Զիլէ գալ-մադալը էմիլ Մուլիս պէյէ. Սի-վաա վիլաեթիլնտէ Զիլէ գալմա-գալմըլը՝ Ինէն սո գալմադալը Բա-ֆէթ պէյէ. Էնգարէ վիլաեթիլնտէ Ինէնսո գալմադալըլը՝ Էրէյիլ գալ-մադալը Մուսթաֆա էֆ. Եէ թէֆ-վիլ. Ատաբազարը պէլտիլ Րէիսի Ստեֆան էֆ. Եէ իապիա վէ Սիվաա իսթինաթ մահէմէսի ազալընտան Ստեֆան վէ պիտաեթ մահէմէսի ազալընտան Օհան էֆ. լէրէ խաթ-սէ Րիլաթպէլլէրի թէվհիլ պուլուն-մուլ, վէ Գաթթաթիլ վիլաեթիլն-տէ Մէտէրնի վէ Կէօյիլը գալմա-գալմարը մէմուրիլէթի պէնաիլ օ-լունմուլ տուր: Պիւքէլ սէֆիլի Եալիլ բալաեա Զնիլ Մէնիլի, Եահ-գատէ Վահիտէտիլն էֆ. հազըթ-լէրինին հարէմիլ հանըմ էֆ. իլէ Մալիէ նազըրը նազիլ բաշա հադ-րէթլէրինին վալիտէսի հանըմէֆ. Եէ պիրէր գըլթա իլինի Եէֆադաթ նի-չանը, Տիարպէլլէր վալիսի Սըր-րի բաշանըն մախսուլմու Եուսուլ Բալի պէյէ սանիլ միւթէմադիլ, վէ Տէրիսաաթէթ տուլման Րիլի նէ-գարէթիլ մուհաթէպէ մուսվիլին Նի-հատ էֆ. նին Րիլաթպէլլէր իլմիլսիլին միլլէրէնէ թահվիլիլլէ, էօհտէսիլնէ Րիլաթպէլլէր Րապիա թէվհիլ, վէ Վան վիլաեթիլն բօլիլ Զնիլ գօմիլէրի Մէնիլի նիլաշալարը վէ բօլիլ էֆ-րաալընտան Հիւսէյին Հիւսի վէ Գէլլաթ էֆ. լէրէ պիրէր գըլթա Իֆ-թիլիսար միտալեալը իհսան պուլ-րուլմուլ տուր:

Եէհիլիլ օլն ֆապիլգաթօրալը էնէնպի ունարը իլէ իտիլէն բէգա-պէթլին վէրտիլլէրի գարարլարըն էօ-նիւնիւ ալմադ իւզըլ թէտապիլիլա-զըմէնին թաղաֆը հիւքիւմէթի Սէ-նիլտէն իլթիլաա գալմուլմուսը իսթիտալըն միւթէգալմին օլարադ գալթը հազըթիլ Բատիլահիլէ պիր արզուհալթադ տիմիլթմիլ օլմալա-րըլա, քէյիլիլէթ Պապը Ալիլէ տէր-տէսթիլ թէտաֆ պուլունմուլ տուր: Նաֆիա նէգարէթիլ, պու Րէգապէ-թին՝ ուն, պուլգալ վէ տիլէր պու-կիպի չէյէլ իլէ իշիլալիլտէն պիւ-լէրէն եէրլի էհալիլէ բէք չօգ գարար վէրտիլլէրի պալաբօրթօ Պապը Ալի-լէ պիրտիլմիլ տիր: Բուսթաթիլգ-խանէսիլտէ թէնսիս իտիլէն սան-տըղըն հասըլաթը, ճէմաթլըն բու-հանի հիսթիլաթլըն թէվիլլէ, բուհ-պան մէքթէպլէրի թէնսիլտէն, պա-զը Րէհապիլին մատտի հալլէրինին իսալընա վէ Բուսիա իլէ մէսքիւն մահէլլէրէ բուհանի մէմուլար կէօն-տէրլիլմէսինէ թախիս իտիլէնէք ի-միլ: Բարիս սէֆիլիլ Եաաթ բաշալէ-գուլէն Տէրիսաաթէթ կէլմէք իւզըն Բարիստէն հարէթթ իթմիլ տիր: Բուսիա թիւարէթ նէգարէթիլ միւ-լիլ Նուսթէթ բաշանըն Թուլաաթ միւթէսարըրը օլտուղու էվաթը 120 պիւլ ֆր. պէտէլ իլէ սաթլըն ալմադ իսթէմէքտէ տիր: Մաճարիսթան գալիլէթլինին պիւնիլի սէնիլ թէ-նսիլտէսի միւսնալպէթիլլէ, 1896 տա Բէլթաաթ պիր սէրկիլ ումուլի քիւլաաթ մուգարըր օլմալլէ, Ալս-թիւլաՄաճար հիւքիւմէթիլ Խազիլնէ վէ Միւլգէլ Հիւսթաթիլտա պուլունա Մաճար ասարը աթիլադընըն մու-վադաթալէն կէօնտէրլիլմէսին հիւ-քիւմէթիլ Սէնիլտէն բէգա իթմէքէ, պիր մէմուլ վասըթալըլա ասարը մէքըլիլէնին իրալի խուսուլունա իրաթէի սէնիլ չէրէֆաաթը պուլ-րուլմուլ տուր: Բոմա սըհիլէ գօն-կըտիլտէ Օսմանը մուրախալալը պուլունան Տր. Մէլիլնէն իլէ Տր. վիլիլ չէհիլիլլէ ալմաթ իթմիլլէր տիր: Զէրալըլա մախսուս ա-լէաթլըն իմալի իլին Տէրիսաաթէթա տէ պիր իմալաթխանէ թէնսիլտէն տալը իրաթէի սէնիլ չէրէֆաաթը պուլունա իթմիլ տիր: Միլմար Եանիլ Եէհիլ էմանէթիլ տախիլինտէ պուլունան մահէլլէրտէն պիր եէրտէ բօրսլէն ֆապիլգաթը թէնսիլտէ իլին միւլալիլլէ չէ 30 սէնիլլէ իմթիլաա վէրիլլիլ, վէ ֆապիլգաթա ալիտ մաքիլալարըն վէ ալաթլըն կէօմ-րիւք բէսիլնտէն, վէ հիսթէ սէնիտ-լէրիլլէ տիլլէր հէր նէվ էվադըն բուլտան մուսթիլլէթիլ ճիւլլէ չէ-րալիլտէն պուլունմուլ տուր: Սա-հիլիլ իմթիլաա պիր տէֆա իլին Տար իւլԱնէգէնէ 100 իրա վիլէնէք տիր: Իսթանպուլ էհալիլտէն օլուպ, մէմուլէն վէ եա թիւարէթլէ վի-լաեաթա կիտէն, վէ թաշարը օլուպ Տէրիսաաթէթ կէլէն էլաալըն պու-լունտուղլարը եէրլէրտէ տիւնեա-եա էվալալ կէլիլլէ, պուլնարըն՝ բէտէրլէրինին տօղմուլ օլտուղլարը մահէլլէր իւզըրլինէ գալա իտիլմէ-լէրիլ՝ մէրհիլտէն իմապ իտէնլէրէ իլթար օլունմուլ տուր: Օն սէ-

